REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia,
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială.

RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 128. Braşov, Vinerĭ 9 (22) Iunie. 1900.

Tiszaiştii mulţumiţĭ cu Szell.

Fórte bine era caracterisat într'o revistă politică vienesă grupul Tisza şi tactica bĕtrânului şi a tînĕrului Tisza. Se ḑicea, că tata şi fiiul au o însuşire fórte preţiósă în viaţa politică: ei uită adecă tot, décă trebue. Sub Banffy erau ceĭ maĭ neîmpăcaţĭ, sub Szell au devenit conciliantĭ. Se maĭ afirma, că Coloman Szell a sciut la început sĕ ţină acest grup la distanţă, totuşĭ grupul Tisza s'a apropiat maĭ mult de el decât a dorit şi se va apropia încă şi maĭ tare, decât póte sĕ-ĭ convină.

Acest din urmă moment l'a semnalat vorbirea, ce a ţinut'o contele Stefan Tisza în Oradea mare în adunarea partideĭ liberale, căreia i-s'a presentat ca preşedinte de partid nou ales. Oradea mare este locul cu noroc al tiszaiştilor. Aicĭ îşĭ are rădăcinele eĭ „dinastia“ familieĭ Tisza, care se crede concrescută cu afacerile publice ale statuluĭ şi chemată a lua parte vecĭnic la guvernarea luĭ; de aicĭ şĭ-a făcut Coloman Tisza, pe când era el marele haham, enunciaţiunile sale, prin care da direcţiune şovinismuluĭ crescut în mare parte şi cultivat de el.

Acum vine fiiul sĕ vorbéscă el în locul tatăluĭ sĕu despre situaţiune şi sĕ desfăşure vederile flexibiluluĭ grup al luĭ Tisza. Şi fiind-că tatăl stă la spatele fiiuluĭ, cu întreg grupul şi cu tóte legăturile multiple ce le are pretutindenĭ în ţéră, i-se dă vorbiriĭ tînĕruluĭ Tisza o importanţă maĭ mare, decât ar justifica-o etatea, esperienţele şi faptele luĭ de până acuma.

Eĭ bine, Tisza fiiul s'a sciut degaja cu isteţime de problema sa, aşa că fără a brusca pe baronul Banffy, cu care a conlucrat dimpreună cu tatăl sĕu, ba aducêndu-i elogiĭ chiar pentru meritele sale din trecut, a făcut complimente luĭ Szell şi s'a declarat de mare preţuitor al însuşirilor de om de stat ale actualuluĭ ministru-preşedinte.

Cu alte cuvinte, Stefan Tisza a enunciat solemnel împăcarea grupuluĭ tiszaist cu „era nouă“ şi a arătat, că s'a împăcat şi cu primirea partideĭ naţionale de odinioră în sînul majorităţiĭ liberale.

In ce privesce certele confesionale, ce s'au iscat în sînul societăţiĭ maghiare, le condamnă cu tótă asprimea, precum condamnă şi orĭ ce „încercare de-a deştepta contraste între naţionalităţĭ“.

Cu politica de naţionalitate a luĭ Szell este mulţumit. Accentuéză însĕ în mod semnificativ, că cu politica vechiă a partideĭ liberale consună pe deplin tóte faptele şi enunciaţiunile cabinetuluĭ Szell „câte au ajuns până acum la lumina ḑileĭ“.

Firesce, că rĕmâind consecuent cu rolul ce l'a jucat ca protector al frăţietăţiĭ romano-maghiare astă vară la prânḑul episcopesc din Arad, a maĭ accentuat şi sentimentele frăţescĭ, încrederea şi simpatiile, cu carĭ el cu aĭ sĕĭ sunt gata a întâmpina pe „naţionaliştiĭ“, de felul celor, carĭ l'au salutat acum la Oradea mare.

Din tóte cele spuse de fiiul luĭ Tisza resultă dér, că ministru-preşedinte Szell va puté conta la grupul-Tisza, décă în schimb va da garanţiĭ, că şi acesta póte conta la el.

† Principesa Josefina de Hohenzollern.

Marţĭ la améḑĭ a sosit din Sigmaringen la palatul regal din capitala Romînieĭ trista veste, că Principesa Josefina de Hohenzollern, venerabila mamă a Regeluĭ Carol, a încetat din viaţă. Lovitura, ce o sufere suveranul Românieĭ prin perderea adorateĭ sale mame, a deşteptat simpatiile tuturor Românilor. Principesa Josefina era o mamă cu cele maĭ nobile însuşirĭ, plină de dragoste pentru copiĭ sĕĭ şi, cum spune scriitorul engles Sidney Withman în cunoscuta sa lucrare, marele respect, care Regele Carol l'a arătat tot-déuna femeilor, îşĭ are isvorul în veneraţiunea, ce el a avut'o tot-déuna pentru mama sa.

Luăm parte cu adêncă durere la doliul, care a cernit casa regală română şi întréga România.

*

Ḑiarul „Timpul“ scrie din incidentul morţiĭ Principeseĭ de Hohenzollern următórele:

Pentru noi Româniĭ, în special, Principesa Iosefina de Hohenzollern-Sigmaringen a hrănit în tot-déuna simţĕmintele cele maĭ iubitóre. Din ḑiua, în care Suveranul nostru a pus piciorul pe pământul Românieĭ, defuncta Principesă a cuprins ţéra nóstră în iubirea eĭ de mumă, iubire, care nu s'a desminţit până la ultima suflare...

Cine nu-şĭ aduce aminte de frumósa şi mişcătórea scrisóre, pe care nobila Principesă a adresat'o în Iulie 1866 preşedinteluĭ Constituanteĭ, ca rĕspuns la omagiul ce 'I trimisese biuroul camereĭ? Tocmaĭ atuncĭ augusta mamă a Suveranuluĭ nostru fusese crud lovită prin rănirea de mórte a fiiuluĭ eĭ, Principele Anton de Hohenzollern, pe câmpul de bătaiă dela Sadova, care în urmă a murit pe braţele mameĭ sale.

„Sunt adênc mişcată şi recunoscĕtóre — scria atuncĭ Principesa preşedinteluĭ Constituanteĭ: — „inima mea avea nevoiă de o mângăere. D-vóstră mi-aţĭ dat pe cea maĭ dulce, vorbindu-mĭ de iubirea, ce o aveţĭ pentru fiiul meu şi despre dragostea cu care Il înconjóră bunul popor, care I'a încredinţat destinele sale. Cu cât Il veţĭ iubi maĭ mult, cu atât voiŭ fi fericită şi mândră, că vi l'am dat, cu atât maĭ mult mĕ voiu ruga ferbinte pentru fericirea Românieĭ“.

Aceste nobile cuvinte, în care se oglindesce tot-odată iubirea şi mândria legitimă a mameĭ aceluia, care trebuia sĕ devie primul rege al Românieĭ, au fost călăuza întregeĭ eĭ vieţĭ, faţă cu poporul românesc.

Dintr'o asemenea mamă nu este de mirare, ca sĕ fi eşit un astfel de fiu. Noi Româniĭ avem o mare datoriă de recunoscinţă către ilustra defunctă, căcĭ am putut aprecia cu de-amĕnuntul cât de mare este tesaurul moral pe care l'a moştenit Regele Carol din casa părintéscă....

Memoria Principeseĭ Iosefina de Hohenzollern-Sigmaringen va fi de-apururea sacră poporuluĭ românesc, căcĭ a fost mama şi creatórea morală a Aceluia, care a îndeplinit aspiraţiunile cele maĭ scumpe ale Românilor.

*

Principesa Iosefina de Hohenzollern, mama M. S. Regeluĭ Carol, e născută în 1813 în Karlsruhe. Fiică maĭ mare a Duceseĭ Stefania de Baden, născută Beauharnais, fiica adoptivă a luĭ Napoleon I, — Principesa Iosefina era una din cele maĭ culte femeĭ în marile familiĭ domnitóre din Occident.

Ea se mărită în 1833 după principele Carol Anton de Hohenzollern-Sigmaringen, Principe domnitor şi Suveran al Principatuluĭ Hohenzollern-Sigmaringen, până la 1850, când, în interesul unităţiĭ Germanieĭ, cedă Prusieĭ drepturile sale suverane.

Din acéstă căsĕtoriă s'au născut: Principele Leopold de Hohenzollern, căsĕtorit cu Infanta Antoaneta a Portugalieĭ, tatăl Principeluĭ Românieĭ;

Principesa Stefania, căsĕtorită în 1858 la Berlin, cu Regele Pedro V. al Portugalieĭ şi încetată din viaţă în acelaşĭ an;

Regele Carol al Românieĭ;

Principele Friederic de Hohenzollern şi Principesa Maria Iosefina, căsĕtorită cu Principele Albert de Belgia, comite de Flandra.

Principesa Iosefina a fost o femeiă de rară frumseţă, de o inteligenţă superióră şi mamă şi soţiă virtuósă. Ca o trăsătură caracteristică a Principeseĭ, care era după mamă francesă, se afirmă, că ea nu vorbea cu copiĭ şi cu întreg personalul curţiĭ, decât în limba francesă.

In fiă-care an Regele Carol petrecea cât-va timp la Ragaz, séu la Sigmaringen în societatea mameĭ sale. Acum un an Principesa Iosefina se bolnăvise greu, de-odată cu micul Principe Carol, dér Provedinţa le-a redat sănĕtatea amêndurora. De două sĕptĕmânĭ Principesa Iosefina, care ajunse vêrsta de 87 anĭ, s'a bolnăvit greu. In ḑilele ultime era speranţă, că se va maĭ restabili, dér bóla se întórse éraşĭ spre rĕu şi în diminéţa de Marţĭ la órele 10 Principesa şĭ-a dat sufletul.

*

Marţĭ séra Regele Carol şi Principele Ferdinand, însoţiţĭ de generalul Vartiade, şeful caseĭ militare, şi de coloneliĭ Georgescu şi Presan, adjutanţĭ, au plecat cu trenul de Verciorova la Sigmaringen.

Imediat, ce s'a aflat durerósă scire, Regele Carol a primit numĕróse condolenţe din ţéră şi dinafară. Intre cele din-

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

După festivitate,

de Catulle Mendes.

In decursul festivităţiĭ gingaşa roză sburase dela o trăsură la alta, mânĭ dibace o prinseră şi o aruncară maĭ departe în semicercurĭ şi aşa ea merse din mână în mână, până în cele din urmă ea scăpă din mâna unuĭ nebăgĕtor de sémă şi cădu printre trăsurĭ la pământ.

Nimenĭ n'avù grije de ea, festivitatea îşĭ urmà cursul, trăsurile cu damele frumos împodobite treceau înainte una după alta, vesela bătaiă cu florĭ continuà până-ce de-odată o plóiă sdravănă făcù sĕ se împrăştie şi trăsurĭ şi lume.

Neobservată sermana flóre încă tot maĭ zăcea la marginea şoseleĭ. Un bobocel în capul unuĭ cotor lung şi plin de ghimpĭ, abia înflorit, era aḑĭ diminéţă viu şi rumen de tot, ér acum era stropit de noroiŭ şi călcat de piciórele trecĕtorilor. — Sermană roză, cine maĭ vré sĕ scie de tine!

Se înserase. Plóia curgea şiróie. Candelabrele de gaz se oglindau în băltócele turbure şi puţinĭ ómenĭ, carĭ se maĭ aflau încă pe şosea, se grăbeau a afla un adăpost contra plóieĭ.

Prin mijlocul drumuluĭ mergeau un bărbat şi o femeiă şi înaintea lor grăbea paşiĭ eĭ mititeĭ o copiliţă.

Copila era în haine zdrenţóse şi murdare — o copilă de cerşitor. De-odată ea se plécă, ridică trandafirul, îl ascunde cu iuţélă sub hăiniţa eĭ ruptă şi-l strênge cu mânuţele eĭ.

Bărbatul şi femeia nu observară nimic.

Acéstă părechiă de ómenĭ avea un esterior fórte decădut. El purta o jachetă scurtă, unsurósă, o cravată galbenă, pĕrul peptĕnat peste têmple, ér pălăria luĭ, care nu maĭ avea nicĭ o colóre, era trasă pe ochĭ; ea într'o haină murdară şi pestriţă cu pĕrul sburlit şi cu privirea obraznică. Eĭ mergeau unul lângă altul înjurând.

„A draculuĭ vreme, tótă ḑiua ni-s'a stricat! din causă, că ameninţa plóia, bogotanii nu şĭ-au părăsit trăsurile şi cu bagaja asta de burgezĭ, carĭ au venit sĕ privéscă, nu póte omul începe nimic, aceştia sunt nisce ticăloşĭ, carĭ îşĭ păzesc buzunarele. Blăstămăţiă mare, când omul ar vré sĕ lucreze bucuros, e dibaciŭ cum nu se maĭ găsesce al doilea, şi totuşĭ n'ajunge la nimic!“

Acum erau 10 óre séra. Dela 2 óre d. a. când veniseră, nicĭ o trébă. Nimic, curat nimic! Trebuiau sĕ mérgă sĕ se culce fără a puté bé macar un păhărel de vin, décă mititica n'ar fi cerşit câţĭ-va banĭ.

Despre acésta vorbiau împreună într'un limbagiu gróznic amestecat, înjurând în tot chipul.

De-odată femeia strigà copila pe nume.

Copila se înspăimântà şi se întórse încet.

Femeia îi dĕdù o palmă: „Te voiŭ învĕţa eu sĕ rĕspunḑĭ îndată, când te chem. Uite colo, vin ómenĭ, uite!“

Fetiţa se apropià de ómeniĭ, carĭ alergau iute prin plóiă, căutând trăsurĭ, le întinse mâna şi recità în ton văetător: „Mĕ rog faceţi-vĕ pomană. Suntem cincĭ copiĭ acasă. Tata e bolnav, mama fără de lucru, eu tótă ḑiua n'am mâncat încă nimic. Vĕ rog daţi-mĭ ceva, că Dumneḑeu vĕ va rĕsplăti înmiit!“

I-au dat doi banĭ, pe carĭ mititica, ndată ce ómeniĭ se duseră, i-a dus mameĭ sale.

„Próst'o“, strigà acésta, lovindu-o din nou, „trebuia sĕ alergĭ după eĭ, atuncĭ ţi-ar fi dat maĭ mult.“

Copila începù a plânge.

Ea va fi fost de vre-o 5—6 anĭ, era slabă şi plăpândă, cu faţa palidă pistruie — o copilă urîtă, respingĕtóre. Spălată, îngrijită, bine hrănită şi îmbrăcată şi înainte de tóte iubită fiind, póte s'ar fi putut face din acéstă urîtă fetiţă una frumósă. Aşa însĕ, bătută, împinsă, cu totul negligeată şi neîngrijită, ea era urîtă.

Ea plângea şi suspina; de-odată însĕ pipăì după flórea eĭ şi simţind, că o maĭ are la sine, încetă de-a maĭ plânge, ba surîse chiar. Ea strînse tare cu mânile co-

tâiu telegrame de condolență din străinătat a fost aceea a Majestății Sale împăratului și regelui Francisc Iosif.

Curtea română a luat doliu pe timp de șése lunĭ: trei lunĭ mare doliu, și trei lunĭ jumătate doliu.

Contele Tisza la Oradea.

Alaltaerĭ șĭ-a ținut contele Stefan *Tisza* în Oradea-mare mult așteptata vorbire-program din incidentul ocupării locului de președinte al clubului partidei liberale din Bihor. Multă lume a alergat să-l asculte, așa că în întregul oraș nu s'a aflat sală atât de mare, ca să încapă pe curioșĭ și adunarea a trebuit să se țină sub cerul liber. — Foile unguresci spun, că printre perciunațĭ și neperciunațĭ se afla și părintele protopresbiter gr. or. Groza.

Contele *Tisza* a lăudat în vorbirea sa și pe *Banffy* și pe *Szell.* A dis, că nu vré să conteste orĭ să micșoreze *„meritele lui Banffy“*. Lui *Szell* încă i-a dat cât a putut să-i dea. Drept aceea declară, că va sprijini politica lui Szell, căcĭ în scurtul timp de când a luat conducerea afacerilor, a făcut declarațiunĭ destul de lămurite, carĭ dau o deplină garanție pentru continuarea acelei politice liberale, care e legată nedespărțit de sórtea partidei. Are însă totușĭ o nedumerire. Acésta politică a guvernului Szell — dise — o atacă tocmai aceia, carĭ vor să se presenteze, *ca vechia partidă liberală* și ca representanții celei mai liberale părțĭ a partidei.

Tisza a vorbit și despre *cestiunea naționalităților*, dicênd: „Cunóscem cu toțiĭ caracterul adevĕrat al politicei maghiare de naționalitate; îl cunóscem, îl și urmăm, și sper, că nu fără resultat. Constat simplu, că *tóte faptele guvernului Szell și tóte declarațiunile lui, sunt în cel mai perfect acord cu politica, ce noi o urmăm dela început* și care, pe când pe de-o parte nu transgéză nicĭ-odată în ceea ce privesce pretensiunile statului național maghiar, pe atuncĭ întêmpină nisuințele concetățenilor noștri din sînul naționalităților cu adevĕrat sentiment frățesc, cu încredere și simpatiă“.

„Bud. Hirlap“ spune, că acest paragiu al discursului „a fost aplaudat de Valahĭ“.

A vorbit apoi Tisza despre *lupta confesională* și a dis:

„In politică nu cunosc *nicĭ cestiune catolică, nicĭ cestiune protestantă*“. Și „este nepatriotic a slăbi puterile acestei națiunĭ prin provocarea de *contraste de naționalitate séu confesionale*... Nicĭ odată n'a fost ceva mai important, decât ca în fața situației celuilalt stat din monarchiă, partida acésta să fiă tare ca stânca și să ne alăturăm la creațiunea din 67. Contrarietățile și pasiunile personale nicĭ-odată n'ar fi mai primejdióse, decât în împrejurările de față... și e de datoria tuturor, carĭ pórtă la inimă interesul țĕrii, de a servi din tóte puterile causa partidei liberale“.

După adunare s'au ospătat bine la un banchet. Mai înainte însă, la propunerea deputatului *Sfâșie* (mamelucii îĭ dic *Fassie*), s'a trimis o telegramă de felicitare și aderență lui Col. Szell. Ministru-președinte a rĕspuns îndată, mulțumind pentru „grațiósa aducere aminte“.

Rĕsboiŭ în China.

In Orientul extrem evenimentele se desfășură mai grabnic, decât s'ar fi credut. Situațiunea este acolo atât de gravă, încât tóte puterile marĭ se pregătesc a trimite trupe însemnate spre Marea galbenă. Rusia, Francia, Germania, Anglia, America și Japonia îșĭ înmulțesc forțele de rĕsboiŭ în China și acum nu e vorba numai de apĕrarea creștinilor europenĭ séu neuropenĭ, ci de o mobilisare în tótă regula a Europei contra imperiului chines. Speranța, ce s'a esprimat din partea factorilor normativĭ ai monarchiei nóstre, că nu se va ivi necesitatea de a se amesteca direct în marele conflict chineso-european, nu s'a împlinit. După cum se anunță din *Triest*, trei corăbii de rĕsboiŭ: „Kaiser Karl VI“, „Maria Teresia“, și „Kaiserin Elisabeth“ au primit ordin sĕ stea gata de plecare la China.

Intr'aceea în interiorul Chinei ura în contra strĕinilor cresce înspăimântător. Boxerii nu mai sunt singurĭ; China oficială stă acum față cu Europa și trupele regulate chinese sunt, carĭ vor ataca mai întâiŭ pe Europenĭ. Asta s'a vĕdut în lupta dela *Taku*, unde trupe regulate chinese au început sĕ bombardeze corăbiile europene, carĭ au rĕspuns și au ocupat forturile chinese. Nu mai póte fi dér vorba de un simplu amestec „diplomatic“, séu „polițial“, ci de începutul unui rĕsboiŭ cu urmărĭ incalculabile.

Ce se va întêmpla însĕ cu nenorociții creștinĭ din China, décă Europa nu va pune capĕt de cu vreme revoluținei înspăimântătóre? N'a dis Boxerul interviewat de un Engles: „Numĕrul nostru e de patru sute de milióne și cine ar puté sĕ ne stea împotrivă, décă am voi sĕ ne validităm puterea?... Sĕ bage de sémă rassa albă, că noi suntem stăpânĭ și nu ea“?

Scirile cu data de 19 Iunie spun între altele:

„Independance Belge“ din Bruxella publică o scrisóre din Peking, după care împĕrătésa vĕduvă a dat espresiune firmei sale hotărîrĭ, de *a se opune până în sfêrșit puterilor europene.* Impĕrătésa *vré sĕ fiă alungațĭ din China toțĭ Europenii.* Ea a mai declarat, că décă planul acesta nu-i va succede, va ucide mai întâiŭ pe tînĕrul împĕrat, apoi se va ucide pe sine.

*

„Neuste Nachrichten“ din Berlin publică scirea semi-oficiósă, că *puterile vor trebuĭ sĕ desfășure o mare încordare* și acum nu e într'atât vorba de a-se trimite la China corăbii nouĕ de rĕsboiŭ, ci de așĭ spori forțele pe uscat.

Un batalion de marină a primit ordin sĕ se pregătéscă a merge la China. Vaporul german „Irene“ a plecat la Taku ducênd 240 soldațĭ marinarĭ.

Germania are adĭ în apele Chinei 6 vase de rĕsboiŭ și va mai trimite încă 2, transportând 1200 soldațĭ la Pej-Ho.

Francia a trimis în China *2000* de soldațĭ, dintre carĭ parte au sosit, parte vor sosi pe la finea lui Iunie. In portul din *Toulon* se fac pregătirĭ pentru tóte eventualitățile. Până acum trei încrucișătóre au primit ordin, sĕ fiă gata de plecare. In 29 Iunie Francia va avé în apele Chinei 7 încrucișătóre și 4 canoniere.

Anglia, care are o flotă puternică în apele Chinei, a mai trimis înainte c'o sĕptămână 600 de soldațĭ din Hongkong. In considerarea marelui pericul Anglia s'a decis a trimite trupe din India (6 regimente) și o bateriă. Afară de acésta corăbiile „Diadem“ și „Furioso“ au primit ordin sĕ plece imediat.

Rusia, după cum s'a anunțat în urmă, a încunosciințat puterile, că a transportat la China *4000 de soldațĭ* pentru a proteja pe supușii rușĭ și pe Europeni în general. „Pol. Cor.“ află, că aceștĭ 4000 au debarcat deja pe litoralul chines. Afară de aceștia Rusia are adĭ în Siberia orientală, în provincia Amur și în Mandsuria *70,000 de soldațĭ.* In apele Chinei circulă *14 corăbii* de rĕsboiŭ rusescĭ cu o trupă marină de 7000.

Japonia, îndată-ce a luat veste despre uciderea representantului sĕu, a trimis *2000* de ómenĭ și, fără a mai aștepta mandatul Europei, mobiliséză 20,000. Cu forțele acestea armate Japonia mai că ar puté face ordine, décă i-s'ar da mandat.

America la rêndul ei încă a luat mĕsurĭ sĕ trimită *5000* de soldațĭ din Manila la Tiencin. Amiralul Remey a primit ordin sĕ trimită la China corabia „Oregon“, cea mai mare din câte are America.

*

Acesta este, în scurt, tabloul forțelor armate ale marilor puterĭ în China. In fața lor stă China întrégă. Décă procederea solidară a puterilor va rĕmâné neschimbată, pericolul chines nu va fi așa de mare. Décă însĕ între puterĭ se va vîrî neînțelegerea și ispita discordiilor, împărțindu-le în tabere adversare, putem sĕ ne așteptăm la episode fórte sângeróse în Asia orientală.

SCIRILE DILEI.

— 8 (21) Iunie.

I. P. S. Sa Metropolitul Mețianu fiind de mai înainte învitat, a făcut Dumineca trecută o visitațiune canonică și la Reșinarĭ. A plecat diminéța la 7 însoțit de P. C. Sa Dr. Il. Pușcariu, asesesorii N. Cristea, M. Voileanu, T. Boiu, Dr. E. R. Roșca, protopop Papiu, secretar Dr. Barcianu, pronotar St. Stroia, profesor Dr. V. Bologa. Primirea, ce s'a făcut înaltului óspe, a fost cât se póte de demnă; calea era împodobită cu ramurĭ verdĭ și presărată prin comună cu érbă verde. Intre hotare aștepta un banderiu de aprópe 100 călărețĭ, și fù salutat cu un călduros discurs de d-l învĕț. M. Lungu. De aci fù condus în comună, la ale căreia margine se afla o frumósă pórtă de triumf. Aci I. P. S. Sa fù salutat în numele locuitorilor de d-l notar Jourca. La un loc al comunei, de unde drumul duce spre biserică, era a doua pórtă de triumf cu inscripția: „La mulțĭ anĭ stăpâne“. Aci metropolitul fù salutat de comitetul parochial în frunte cu președintele D. Dăncuș. D-l preot local printr'o frumósă vorbire a salutat pe archiereu. S'a oficiat serviciul divin de însușĭ I. P. S. Sa, cu mare asistență, ér în urmă a eșit în cimiter, unde a ținut poporului o cuvêntare frumósă. S'a dus la cripta lui Șaguna și a oficiat un parastas, după terminarea căruia corul elevilor școlarĭ esecută imnul lui Șaguna: „Românime mult cercată“. De aci metropolitul a fost condus la casa d-lui Cioran, unde a primit deputațiile: comitetului parochial, primăriei comunale, corpului învĕțătoresc sub conducerea directorului Hămbășan. A fost și o deputațiă de femei, care a salutat pe archiereu în numele Reuniunei femeilor române prin graiul presidentei, d-na Goga. Au urmat visitele, apoi banchetul, ér pe la 6 óre plecarea spre Sibiiu. De repețite-orĭ s'au făcut metropolitului marĭ ovațiunĭ din partea poporului.

Adunare amânată. D-l *V. Hossu*, ca președinte al „Fondului pentru înființarea unei școle române de fetițe în Clușiŭ“, ne încunosciințéză, că adunarea generală a numitului fond, ce a fost convocată pe 23 Iunie n. c., din cause neprevĕdute a trebuit sĕ se amâne până la alt termin, care la timpul sĕu se va face cunoscut.

La școla de fetițe română din Blașiŭ s'au început esamenele adĭ, Joi, și se vor continua până Dumineca în 24 Iunie, când va urma cetirea clasificărilor și împărțirea testimoniilor și premiilor. Esamenele se țin în fiă-care di înainte și după amiadĭ.

Rĕmășagurĭ vienese. Sĕptĕmâna trecută a sosit în Paris un strugar vienes, care a făcut tot drumul dela Viena până la Paris pedestru, afară de aceea mai împingênd și un cărucior, în care sa aflau soția și copilul sĕu. O di mai târdiu sosiră acolo alțĭ doi vienesĭ pedestri, carĭ au mânat pe tot drumul lor un butoiu gol de 7 hectolitri. Ei s'au rămășit, că în 50 de dile vor sosi dela Viena în Paris. — Se vede, că Vienesii încă totușĭ n'au slăbit din glumele lor.

Febra tifoidă. Din Cașovia se telegraféză, că acolo a isbucnit febra tifoidă. Bóla graséză cu deosebire între ostașĭ, mai mulți ofițerĭ și soldățĭ de rênd s'au înbolnăvit, ba chiar și casurĭ de mórte au fost în urma acestei bóle.

Banĭ de aur găsițĭ. In comuna *Borgo-Prund* (comit. Bistrița-Năsĕud) s'au aflat nisce banĭ de aur cu ocasia dĕrîmării unui pĕrete dela un grajd. Unii datéză din 1783, alții din 1742.

Censură în Bulgaria. „Agence Telegraphique Bulgare“ anunță, că în urma deselor atacurĭ ale pressei contra guvernului și a principelui, s'a dat un *ucaz* și

---

móra ei ascunsă și era atât de veselă și fericită, ca și când ar fi fost în așteptarea unei marĭ bucurii.

Ce putea sĕ-i fiă ei o flóre? Venită pe lume într'o speluncă a unui oraș peste mĕsură impopulat, crescută pe pavagiul stradelor, nu era cu putință, ca ea sĕ simtă dorul după livedĭ și câmpurĭ înfloritóre, pe carĭ nu le vĕduse nicĭ-odată. — Ce-i erau ei dér florile! Pentru altele un lux, pentru ea o meseriă. Ea trebuia sĕ le ofere spre vêndare pe strade damelor și domnilor și banii ce-i primea, sĕ-i dea mamei, și décă era puțin ce-i aducea, căpĕta ocărĭ și palme și tot-déuna era prea puțin celei lacome după banĭ. — Sĕrmana fetiță. Ea ar fi trebuit sĕ urască florile, dér nu, încă tot mai strîngea la pept trandafirul cules din noroiŭ și ochii ei, în carĭ abia se svêntaseră lacrimile, luceau de bucuriă. Și pe când apăsa cu-o mână trandafirul sub haina ei, cu cealaltă ținea o gazetă mânjită și suptă. Odată acésta îi cădù din mână, dér iute o ridică érășĭ.

Intr'aceea cei doi pungașĭ, cu copila înaintea lor, merseră tot mai departe printr'un labirint de strade prin oraș și suburbiu până afară peste barieră; aicĭ înaintea unei șetre, ce sĕmĕna c'un cort, se opriră, întrară, s'aședară la masă și cerură o sticlă de vin.

Lumina palidă a unei lanterne, ce era acățată de un stêlp, lumina pĕrechia; nisce fețe respingĕtóre, tipurĭ de criminalĭ.

Cu cótele pe masă, privirà jur împrejur prin cârcĭumă, apoi se plecară unul spre altul și vorbeau încet, sfătuindu-se asupra vre-unui plan ticălos.

In cârcĭumă se aflau mai cu sémă servitorĭ la cai, servitorĭ de jockey și rêndașĭ. Ei făceau sgomot, înjurau, se certau cu chelnerii, rîdeau, beau și rĕspândeau un miros de grajd penetrant.

La o masă ședeau doi lachei și jucau cărțĭ, înaintea lor s'aflau grămedĭ micĭ de banĭ.

Pungașul cu têrfa lui priveau adeseorĭ la acéstă masă și-șĭ șopteau mereu.

Dér fetița?

Ea ședea într'aceea pe podinĭ și se juca. Din diarul vechiŭ rupt, ea îșĭ făcuse douĕ micĭ trăsurĭ de hărtiă, séu, mai bine dis, ceva ce avea se represente trăsurĭ, și flórea ce-o găsise în noroiul de pe strade și o păstrase cu atâta îngrijire, o arunca acum dintr'o trăsură într'alta.

Ea ședea aicĭ într'o șatră murdară, în mijlocul sgomotului sĕlbatic al beutorilor, în aerul greu și asfixiător, ședea pe podinele mânjite și serba singură pentru sine frumósa și vesela serbare a florilor. In unicul boboc de trandafir vestedit, ea arunca și primea miile de buchete micĭ próspete, ce le vĕduse colo afară sburând, și-șĭ petrecea, rîdea, chiuia; ea, copila de hoțĭ, cerșitórea, sdrențurósa, era în acest moment mai veselă și mai fericită, bucuria ei era mai sinceră, decât aceea a damelor din lumea elegantă, carĭ în după-améda dilei îșĭ dăduseră bătaia cu florĭ. —

Curênd ea se va reîntórce acasă, într'o speluncă miserabilă, întunecósă și putурósă, care le servesce ca locuință, unde părinții bețivĭ se cértă și se bat, tótă miseria cea vechiă se va reîntórce, dér un moment mica, sĕrmana și nenorocita ființă, totușĭ a avut ilusiunea, de-a fi tot așa de fericită, ca damele cele elegante.

trad. de X.

s'a făcut cunoscut, că atât autorii, cât şi editorii şi tipografii sunt responsabilĭ pentru scrierea şi edarea articolilor séu broşurilor politice.

Concert. Musica orăşenéscă va cânta Duminecă séra la otel „Europa". Inceputul $7^1/_2$ óre. Intrarea 60 banĭ.

Jubileul unui Protopop.

Dela lângă Gherla, 14 Iunie n. 1900.

Onor. D-le Redactor! In 12 Iunie n., a 3-a ḑi de Rusaliile nóstre, preoţii din tractul Gherlei şĭ-au ţinut conferenţa de primăvară în Gherla. Cu acéstă ocasiune P. O. D. *Alesandru Lemeni*, protopopul tractului, şĭ-a serbat jubileul *de 40 anĭ* ai preoţiei servind s. liturgiă de mulţămită, că l'a învrednicit Provedinţa dumneḑeéscă să ajungă atâţia anĭ în serviciul lui Dumneḑeu. La finea s. liturgii preoţii tractualĭ i-au oferit jubilantului o *cruce de masă*.

Deşi despre acest iubileu nu s'a făcut nicĭ cea mai mică publicitate, totuşĭ au sosit în ḑiua iubileului la adresa venerabilului jubilant mai multe adrese de felicitare, parte pe cale telegrafică, parte în scrisorĭ. Remarc una sosită din parochia *Crasna*, şi filia Horvat-Petenea în comitatul Sĕlagiŭ, tractul protopopesc al Crasnei, unde a fost iubilantul mai întâiŭ dispus ca preot şi unde a petrecut 14 anĭ. Aci, precum spun foştii fii sufletescĭ prin rostul preotului lor actual, d-l Aureliu Petruca, care venì ca delegat, şĭ-a făcut jubilantele merite nu numai pe terenul bisericesc, ci şi pe cel naţional, căcĭ nu numai se îngrijì şi ridicà biserica, pe care o aflà în ruină, ci organisà şcóla şi învĕţământul aşa, că mântuì pentru naţiunea mamă fiiĭ, carĭ începuseră a-şĭ uita limba mamei lor. Şi acéstă faptă naţională n'au uitat'o fiiĭ sufletescĭ nicĭ după 26 anĭ, ci cu recunoscinţă îi mulţămesc, că i-a mântuit de perirea naţională.

Nu mai puţine merite a făcut jubilantul în parochia *Borşiu*, tractul Giulei, în comitatul Cojocnei, pe care a păstorit'o 19 anĭ, lăsând după sine urme bine-cuvêntate ale activităţii sale. Intre altele a sporit averea bisericei dela un început modest la respectabila sumă de *14—15.000 fl.*, din care acuma s'a zidit, sub următorul sĕu în oficiu, biserica frumósă din Borşa.

După sĕvêrşirea s. liturgii şi luarea dejunului, a urmat conferenţa, care s'a ţinut în biserica parochială (Candia). Ea a decurs în modul îndatinat. S'a ventilat cu ocasiunea acésta din nou cestiunea împărţirei atât de nedrepte a subsidiului de stat din partea ministrului. Ţin sĕ relevez aci, că în tractul acesta s'a făcut cea mai mare nedreptate, că pe când unora li-a împărţit ministrul câte 100 fl., altora 50 fl., la patru inşĭ nu li-a dat nicĭ un crucer rĕu. Aceştia 4 preoţĭ sunt: Ioan Sonea (Sĕplac), David Deac (Gichişul de sus), Nicolae Tincu (Girolt) şi George Man (Nima). Protestăm pe acéstă cale în contra lucrărei nedrepte a ministrului Wlassics cu împărţirea subsidiului de stat şi pentru desconsiderarea nóstră îi facem parte de dispreţul nostru.

După sfîrşirea conferenţei, venerabilul jubilant ni-a întrunit la masa sa ospitală, la care, afară de preoţii tractualĭ, ocupară loc şi următorii domnĭ şi dómne: Al. Nemeş jude reg. în pensiune, Al. Ancean subjude reg. în loc, Ios. Lemeni, proprietar în Bonţ, Farago notar cercual lângă Huiedin şi alţii; apoi d-na Cosma, soţia d-lui Andreiŭ Cosma, director al „Silvaniei" din Şimleu şi proprietar în Supurul de sus (comit. Sĕlagiu), d-na Farago notărésă etc. Mai târḑiu se presentară şi Magn. Dn Al. Bene canonic şi Clarissimul Dn Dr. Petru Fabian, şi-şĭ făcură onorurile faţă de jubilant.

La prânḑ se ridicară mai multe toaste. Primul de către venerabilul jubilant în sănĕtatea Episcopului diecesan; al doilea în onórea protopopului jubilant şi a soţiei sale, altul în sănĕtatea d-lor juḑĭ Nemeş şi Ancean, în a d-nei Cosma, în sănĕtatea poporului românesc, a secsului frumos, representat prin drăgălaşele domnişóre Paulina Huza (Deş) şi Anuţa Lemeni (Gherla).

Las sĕ urmeze aci câte-va date biografice ale jubilantului: Alesandru Lemeni s'a născut în 17 Martie 1832 în Husău-Măcĭcaşiŭ, tractul protopopesc al Giulei, comitatul Cluşiului din părinţiĭ Simeon preot şi Anişca. După terminarea studiilor gimnasiale şi a cursului teologic, fù ordinat de preot prin fericitul Episcop al Gherlei Ioan Alexi şi dispus de preot în Crasna cu filia Horvat-Petenea, unde păstorì 14 anĭ cu iubire apostolică. Apoi trecù la parochia Borşia, unde lucrà în decurs de 19 anĭ în viia Domnului. Devenind vacantă parochia Gherlei prin mórtea vrednicului protopop Andreiŭ Anton, 'i-se conferì meritatului Alesandru Lemeni acéstă parochiă în anul 1893, pe care de atuncĭ o şi păstoresce cu prudenţă şi iubire.

Întru mulţĭ anĭ!

Coresp.

Staţiunile balneare în România.

Govora.

La pólele munţilor cu pădurĭ de fag şi de stejar, pe un platou înalt încunjurat de dealurĭ cu o vegetaţiă abundentă, se ridică cochet staţiunea balneară Govora, una din cele mai frumóse şi cele mai nouĕ staţiunĭ din ţéră.

A fost descoperită abia în 1878 de către d-l Dr. Bernard; ér eficacitatea apelor a fost constatată abia în 1886 de către d-l colonel Dr. Zorileanu, care, desvoltând o activitate neobosită în interesul acestei staţiunĭ, a isbutit, pe lângă guvernul de atuncĭ, se presinte Corpurilor Legiuitóre un proiect de împrumut de douĕ milióne de lei spre a face instalaţii marĭ la aceste băi.

Instalaţiile, carĭ au fost gata în 1889, au fost făcute de d-nii inginerĭ Bochet, Papon de Lamenais, Saegiu şi Mironescu.

Şi în curs de ḑece anĭ, Govora s'a înălţat aşa, că aḑĭ are trei pavilióne, hotelurĭ, trei bazinurĭ marĭ pentru apă iodată şi 24 de cabine; o sumă de vile, un ospiciu pentru bolnavii sĕracĭ, pus sub patronagiul A. S. R. Principesa Maria. Ér în 1897 s'a construit de către ministerul de rĕsboiŭ o vilă elegantă pentru ofiţerii bolnavĭ şi un pavilion pentru soldaţĭ.

*

Staţiunea are mai multe isvóre cu diferite calităţĭ de apă. Aşa sunt douĕ isvóre cu apă cloro-sodică iodorată; 16 isvórĕ cu apă cloro-sodică sulfurósă etc. Apa iodată şi feruginósă e limpede, cu gust sărat-amar; apa sulfurósă e limpede, puţin verḑue, gustul sărat amar, avĕnd miros de ouĕ clocite. Tóte apele sunt atermale.

Apele au fost analisate în mai multe rîndurĭ de către d-nii profesor Ludovigh, în laboratoriul de chimie al Universităţei din Viena, Dr. Bernard, Dr. Saligny, Dr. Urbeanu etc.

Apele Govorei sunt superióre sub tóte raporturile apelor similare din strĕinătate, anume apelor din Trescaro (Italia), Hall (Austria) şi Salines-les-Bains din Francia.

*

D-nii Dr. Toma Tomescu şi Dr. Radovicĭ, însărcinaţĭ de ministerul domeniilor cu studiul terapeutic al acestor ape, în raportul lor arată, că ele se recomandă în tóte bólele unde nutriţiunea este întârḑiată; fiind resolutive, stimuléză tóte funcţiunile organismului şi sunt în acelaşĭ timp substitutive, întorcênd în starea acută diferite afecţiunĭ cronice.

D-l Dr. Saabner-Tuduri spune, că în temperamentul limfatic şi diatesa scrofulósă şi mai ales în diatesa scrofulo-sifilitică etc. s'au obţinut resultate admirabile.

Aceleaşĭ resultate s'au obţinut în diferite manifestaţiunĭ reumatice în bólele nervóse, în sifilis, în bólele tubului digestiv, în bólele de piele, în bólele aparatului respirator, în bólele chirurgicale, în lepra tuberculósă şi în bólele organelor genitale la femei.

Statistica despre mişcarea bolnavilor: In 1887 au fost 590 bolnavĭ, în 1889 267, în 1890 425, în 1891 488 bolnavĭ.

In 1894 s'au dat 12.149 băi calde şi recĭ; în 1895 s'au dat 16,583; în 1897 au fost 1206 bolnavĭ, carĭ au făcut 20,297 băi calde şi recĭ; în 1890 au fost 1302 bolnavĭ, carĭ au făcut 20.756 băi; în 1898 au fost 1760 bolnavĭ, carĭ au făcut 29.158 băi şi în anul trecut au fost 1694 bolnavĭ.

*

La aceste date, luate după „Epoca", adaugem, că după scirile mai nouĕ, sunt plănuite a se face un şir de îmbunĕtăţirĭ la băile Govora, carĭ sunt ale statului, între carĭ va fi construirea unui nou local de postă şi telegraf etc.

Cestionar privitor la psihologia poporului român.

Domnii *G. Coşbuc*, Anghel *Demetrescu*, Ovid *Densuşianu*, şi C. *Rădulescu-Motru* au lansat următorul cestionar:

Folosul cestionarelor este de netăgăduit pentru limpeḑirea multor probleme sociale. Prin aceste cestionare se provócă rĕspunsurĭ, carĭ, décă nu dau însa-şĭ soluţiunea definitivă a problemei, constituesc totuşĭ documente importante de informaţiune pentru cel ce caută o asemenea soluţiune. In special revistele englezescĭ au sciut profita cu mult succes de acest mijloc de cercetare. In anii trecuţĭ, una din cele mai rĕspândite reviste englezescĭ a cestionat asupra cărţilor, carĭ ar trebui cetite de fie-ce om cult şi rĕspunsurile ce le-a primit dela persónele ei corĕspondente — persóne aparţinênd tuturor stratelor societăţiĭ, dela principele de corónă şi până la cel din urmă clergyman — au impresionat adênc de toţĭ cugetătorii, carĭ se preocupă de problema culturei moderne.

Esperienţa cestionarelor în orĭ-ce cas nu póte strica întru nimic — şi de aceea o încercăm şi noi asupra problemei anunţate mai sus. Nu ne facem de alt-fel ilusiunea sĕ credem, că vom avé acelaşĭ succes ca revistele englezescĭ. Publicul engles e de multă vreme deprins cu asemenea esesperienţe. Apoi dênsul are şi convingerea, că în înţelegerea cestiunilor sociale progresul nu se póte realisa decât prin o colaboraţiune reciprocă între opiniunea tuturor şi judecata individuală a omului specialist, convingere rodnică pentru sciinţă, şi pe care din nefericire o vedem puţin rĕspândită în publicul nostru. — Sĕ sperăm însĕ, că se vor găsi şi la noi persóne în numĕr suficient, carĭ, fără témă de a se vedé întrate în „gura lumii", ne vor arăta sincer părerile lor asupra psihologiei poporului românesc.

Étă acum şi cestionarul, pe care îl adresăm tuturor acelora, cărora le vor cădé în mână aceste rêndurĭ.

I. Care operă literară, după părerea d-vóstră, esprimă mai bine firea şi aspiraţiunile némului românesc?

II. Care e trăsătura dominantă în firea Românului?

III. Carĭ sunt calităţile şi defectele, ce deosebesc naţionalitatea română de celelalte naţionalităţĭ?

(La acéstă întrebare am prefera sĕ avem, în loc de aprecierĭ abstracte, istorisirea unui fapt precis luat din esperienţa d-vóstră şi în care sĕ se vadă deosebirea de purtare între Român şi Maghiar, séu Rus, séu Evreu, séu Grec, etc.)

IV. Care fapt istoric a scos până acum mai bine la ivélă calităţile séu defectele némului românesc?

Adresăm acest cestionar tuturor acelora, carĭ cunosc séu se interesézā de psihologia poporului românesc, fără deosebire de clasă şi de naţionalitate. Primim cu recunoscinţă opiniunea fiă-căruia. Singura condiţiune, ce punem, este ca opiniunea sĕ fiă sinceră.

Rĕspunsurile la tóte, séu la câte-va din întrebările de mai sus, le vom publica treptat, pe mĕsură, ce ne vor sosi, în „Noua Revistă Română" suplimentul I (cu începere dela 15 Iunie 1900). Cele scrise într'o limbă strĕină, vor fi traduse.

Rugăm pe corespondenţii noştri sĕ indice tot-deodată în josul semnăturii lor:

1. Localitatea în care au adunat observaţiunile.
2. Vîrsta şi profesiunea.

Rĕspunsurile vor trebui sĕ fie adresate către „Noua Revistă Română", Pasagiul Român 20. Bucurescĭ.

Convocare.

Domnii subscriitorĭ de acţii la înfiinţânda cassă de economii „Porumbăceana", societate pe acţii, se invită prin acésta, în sensul §-lui 154 din legea comercială, la *adunarea generală constituantă*, ce se va ţiné *Joi în 12 Iulie 1900 st. n.* la 10 óre a. m. în şcóla confesională din Porumbacul inferior.

Obiectele: 1) Deschiderea şi constituirea adunărei. 2) Decisiune asupra constituirei societăţei. 3) Statorirea şi asigurarea capitalului de acţiunĭ prin subcrierĭ şi plătirĭ. 4) Stabilirea statutelor societăţii. 5) Alegerea consiliului de direcţiune şi comitetul de supraveghere. 6) Decisiune asupra responsabilităţii fundatorilor, stabilită în §-ul 152 din legea comercială.

Conform § ului 155 din legea comercială, fiă-care acţiune dă un vot, nicĭ un acţionar însĕ nu póte esercita mai mult de 10 (ḑece) voturĭ. Participarea la adunare se póte face séu în persónă, séu prin plenipotenţiaţĭ.

NB. D-nii subscriitorĭ de acţii sunt rugaţĭ sĕ solvéscă imediat după ţinerea adunării generale rata de 20%, spre a se puté înainta rugarea la tribunalul reg. pentru înregistrarea societăţii.

Porumbacul inferior, în 10 Iunie 1900.

Fundatorii.

NECROLOG. Jalnicii: Aurel Petrovicĭ, căpitan ces. şi reg., ca fiiu; Elena Petrovicĭ, ca noră; Bucur Popovicĭ, ca ginere, atât în numele lor, cât şi al numĕroşilor nepoţĭ şi strănepoţĭ au profunda durere de a anunţa durerósa perdere a iubitului lor tată, socru, moş şi strămoş **Alexandru Petrovicĭ**, proprietar, încetat din viaţă astăḑĭ Dumineca în 17 Iunie st. n., la 2 óre p. m., în etate de 88 anĭ, după o lungă şi grea suferinţă, împărtăşit fiind cu sfintele taine.

Rĕmăşiţele pământescĭ ale scumpului defunct se vor ridica Marţĭ în 19 Iunie st. n., la 3 óre p. m., şi se vor depune spre eternă odichnă în cimiterul gr. or. din loc.

Haţeg, în 17 Iunie n. 1900.

Fie-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

ULTIME SCIRI.

Londra, 20 Iunie. Din Hongkong se anunţă, că rĕscóla Boxerilor se estinde spre vest. — Lui „Daily News" i-se vestesce din *Shanghai*, că espediţiunea de sub conducerea admiralului *Seymour*, este *împresurată de trupe inimice*. — „Daily Express" scrie, că o trupă rusĕscă a sosit la Peking. Generaliĭ chinesĭ Tungfunang şi Tungeting au atacat trupele. Chinesii din Peking sunt esacerbaţĭ. *Mulţĭ strĕinĭ au fost măcelăriţĭ.* Impĕrătésa vré sĕ se refugieze.

Kiel, 10 Iunie. Impĕratul Wilhelm şi principele Henrich au sosit aicĭ. Din regimentul de marină se vor trimite *2400 soldaţĭ la China*.

Paris, 20 Iunie. Tóte foile constată, că rĕsboiul cu China a isbucnit. „Figaro" scrie: In momentele de faţă este vorba de a-se lucra repede şi cu deplină energiă, fiind-că trupe mai micĭ sunt incapabile a sta faţă c'o revoluţiă atât de mare. Trebue sĕ se recurgă la una séu alta din puterĭ pentru a sufoca periculul. Cei din *Berlin* vor ca *Japonia*, cei *Paris* vor ca *Rusia* sĕ fiă însărcinată cu acésta.

Diverse.

Trotuarele mişcătóre la esposiţia din Paris. Prima încercare de a realisa acest nou şi curios metod de locomoţiune, s'a făcut la esposiţia din 1893 dela Chicago. De atuncĭ sistemul s'a perfecţionat. Acum la esposiţia din Paris acest trotuar are o întindere de 3500 metri, cu 9 staţiunĭ în punctele principale ale esposiţiei. Acest trotuar e compus din 3 platforme, una fixă şi douĕ mobile. Din aceste douĕ din urmă, una se mişcă cu o iuţélă de 4 chilometri pe oră, e lată de 1 metru şi servesce mai mult ca mijloc de trecere de pe platforma fixă la cea care propriu ḑis servesce pentru locomoţiune. Acésta e lată de 2 metri şi se mişcă cu o iuţélă de 8 chilometri pe oră. In sens invers trotuarului, circulă pe acelaşĭ traseu un tren electric. Atât trenul, cât şi trotuarul sunt puse în mişcare de aceeaşĭ uzină de electricitate. Pe trotuarul mobil încap simultaneu 14.000 de persóne. In ḑiua de Paştĭ, numai după prânḑ, trotuarul a transportat 70,000 de persóne, pe când cea mai frecventată liniă de tramvai nu transpórtă, decât cel mult 40,000. Trotuarul mobil este una din cele mai atractive curiosităţĭ ale esposiţiunei.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţĭ:

O carte valorósă, scrisă de d-l *Ioan Popea*, profesor la şcólele române din Braşov. Cartea este întitulată: *„Caractere morale*, esemple şi sentinţe culese din istoriile şi literaturile popórelor vechĭ şi moderne“. Acéstă carte, atât prin esteriorul sĕu elegant, cât şi prin cuprinsul sĕu bogat, de aprópe 400 pagine, este o adevĕrată podóbă în literatura nóstră. Atragem asupra ei atenţiunea tuturor Românilor iubitorĭ de carte; în ea cetitorul va găsi o comóră nespus de preţiósă de învĕţăturĭ, de mângăierĭ, de însufleţirĭ spre tot ce e moral, nobil şi frumos. Preţul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal. — Se află de vêndare la Tipografia „A. Mureşianu“, la librăria N. I. Ciurcu şi la librăria H. Zeidner în Braşov.

*

Poesii de *Vasiliu Ranta Buticescu.* E o bogată colecţiune de poesii, tipărite pe hărtiă fină şi formând un volum de lux Preţul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.).

Felicitărĭ în poesii şi prosă la anul nou, diua nascerei şi diua numelui, cătră diferite rudenii, preoţĭ, învĕţătorĭ şi binefăcĕtorĭ, precum şi vorbirĭ la diferite ocasiunĭ şcolastice, de *George Simu.* Preţul 20 cr. (cu posta 22 cr.).

Cartea Săteanului, de *Emanuel Părăeanu.* Conţine mai multe novele poporale, scrise în stil fórte uşor, şi printre ele mai multe poesii, mai ales satirice. Preţul 45 cr. cu posta 50 cr.)

Suspin şi zimbire. Sub titul acesta a apărut în editura tipografiei d-lui Todoran din Gherla o carte de poesii şi prosă, scrisă de d-l *Antoniu Pop.* Se póte procura şi dela tip. „A. Mureşianu“. Preţul 40 cr. (cu posta 43.)

Risete şi zîmbete, de *T. V. Gheaja.* După cum şi titula arată, este o carte de cuprins glumeţ; în ea se află nu mai puţinĭ ca 254 de anecdote, păcăliturĭ şi povestirĭ glumeţe. care te fac sĕ-ţĭ maĭ uiţĭ de necasurile lumei şi sĕ isbucnescĭ în rîs. Preţul 30 cr.(cu posta 35 cr.)

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Iunie 1900.

Renta ung. de aur $4^0/_0$	115.40
Renta de coróne ung. $4^0/_0$	91.05
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2{}^0/_0$	120.50
Impr. căil. fer. ung. în argint. $4^1/_2{}^0/_0$	99.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.80
Bonurĭ rurale ungare $4^0/_0$	91.25
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	1[illegible]8.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	97.80
Renta de hârtie austr.	97.35
Renta de aur austr.	115.70
Losurĭ din 1860.	134.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	17.48
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	719.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	699.—
Napoleondorĭ	19.31
Mărcĭ imperiale	118.62½
London vista	242.17½
Paris vista	96.40
Rente de coróne austr. $4^0/_0$	97.60
Note italiene	90.70

Cursul pieţei Braşov.

Din 21 Iunie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.04	Vênd.	19.08
Argint român.	Cump.	18.90	Vênd.	18.96
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.30
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.7[illegible]	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina $5^0/_0$		100.—	Vênd.	101.—

Publicaţiune de licitaţiune.

Biserica română gr.-or. cu hramul Sft. Nicolae din Braşov-Scheiŭ şi biserica cu hramul Sft. Adormirĭ din Braşov-Cetate, **vênd pe cale de licitaţie**, prin oferte verbale şi în scris, următórele parcele, locurĭ de clădire, carĭ constitue proprietatea lor şi sĕ află în Braşov-Blumena între stradele Nouă a isvorului (prin care merge Tramwaiul) şi calea fabricei, şi anume:

1) Parcela cu nr. XII în estensiune de 889 m^2 cu fl. 1·50, ca preţ de strigare.

2) Parcela cu nr. XIII în estensiune de 1180 m^2 cu fl. 2.— ca preţ de strigare.

Licitaţia pentru vinderea celor douĕ parcele se va ţiné *în 9 Iulie st. n. la 9 óre înainte de amédĭ* în cancelaria Eforieĭ şcólelor centrale române gr. or. din loc, unde şi până atuncĭ se póte vedé planul şi condiţiunile de licitaţiune.

Până în 8 Iulie st. n. se pot face şi înainta Eforieĭ şcolare oferte în scris provĕdute cu $10^0/_0$ din preţul oferit ca vadiŭ, şi declaraţiunea că cunósce şi se supune condiţiunilor de licitaţiune.

La dorinţa cumpĕrătorului jumĕtate din preţul de cumpĕrare i-se póte lăsa ca împrumut întabulat pe parcela cumpĕrată cu $6^0/_0$ interese anual.

Braşov, în 6 (19) Iunie 1900

Eforia şcólelor centrale române ort. rĕsăritene Braşov.

991,1—3

Nr. **9263**—1900.

PUBLICAŢIUNE.

Subscrisul magistrat orăşĕnesc este împuternicit din partea representanţei orăşĕnescĭ, a angaja pe timpul, cât D-l inginer asistent orăşĕnesc Iosif Necolni, conduce zidirea casarmei orăşĕnescĭ de infanterie, respective până la o eventuală reorganisare a oficiului orăşĕnesc de zidire, o putere technică de lucru.

Reflectanţiĭ la acest post, sunt învitaţĭ, de a-şĭ aşterne cererile cel mult *până în 4 Iulie a. c. 12 óre*, la subscrisul magistrat orăşĕnesc.

Cererile au sĕ fie provĕdute cu următórele documente: document despre pregătirea technică, despre moralitate, precum şi ce pretenţiunĭ lunare cere pretenţele ca salar.

Braşov, în 18 Iunie 1900.

993,3—2. *Magistratul orăşĕnesc.*

Nr. **8535**—1900.

Escriere de ofert!

Pentru scopul lucrărilor de zidire, care au sĕ se efectueze în urma conclusului representaţiunei orăşĕnescĭ, la gazometrul orăşĕnesc, şi anume:

1) Lucrărĭ de pămênt, zidărĭă şi de beton, preliminat cu fl. 1312·30 cr.

2) Lucrărĭ de têmplar (lemnar) preliminat cu fl. 967 89 cr.

3) Lucrărĭ de măsar fl. 60.— „

4) Lucrărĭ de tinichigiu cu . . . . . fl. 87·40 „

se escrie pertractarea de oferte, care va avé loc în biroul economic orăşĕnesc *în 5 Iulie 1900 antemerediane la 10 óre*, unde se pot vedé şi ceti condiţiunile ofertului.

Antreprenoriĭ, ce vor sĕ între prindă aceste lucrărĭ, au se depună în scris ofertele provĕdute cu $10^0/_0$ ca vadiu din suma oferită în cuverte închise, în care se fie declaraţiunea, că cunosc esact condiţiunile ofertului şi se supun acestora necondiţionat, în diua pertractăriĭ de ofert, înaintea începereĭ acesteia, la biroul economic al oraşului.

Braşov, în 18 Iunie 1900.

993,1 *Magistratul orăşenesc.*

A V I S.

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reinoiri şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**